

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRANJ

Leto IV. št. 7-8

Kranj, 14. februarja 1951

Cena din 4-

V Kranju - volivna enota Stražišče - kandidira v skupščino LRS tov. Hafner

Približujemo se 18. marcu, ko bodo volilci mesta Kranja volili kandidate za II. Ljudsko skupščino LRS. O tovariših, ki bodo kandidirali, so se delegati mestnega odbora Osobodilne fronte že pogovorili in enoglasno potrdili predloge. Prav gotovo so to ljudje, ki so že za časa borbe pokazali svojo predanost, še posebej pa so se izkazali po osvoboditvi pri graditvi socializma — v borbi na gospodarskem in političnem polju. Prav vsled tega jim ljudstvo zaupa odgovorne položaje in na dan volitev bo potrdilo to zaupanje.

Hafner Vinko,

pomočnik predsednika Sveta vlade LRS za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti, kandidira v I. volilni enoti, ki zajema celoten teren Stražišče in vključno desni breg Save. Rojen je 21. jan. 1920. v Stražišču pri Kranju. Pred okupacijo je bil za-

poslen kot delavec v tekstilni tovarni „Jugobruni“, prvo leto okupacije pa kot premogovni delavec na železniški postaji Kranj. V sindikalnem gibanju je začel sodelovati že koncem leta 1938 pri splošni strokovni zvezi. Decembra leta 1939 je bil sprejet v SKOJ, oktobra 1940 pa v KP. V osvobodilnem gibanju je aktivno sodeloval takoj od začetka okupacije. Je nosilec „Spomenice 1941“. V partizane je vstopil 12. februarja 1942. V tem času je gestapo aretirala njegovo mater, brata in sestro in jih kot talce ustrelil aprila 1942. V partizanih je vršil razne politične in vojaške funkcije; nazadnje je bil politkomisar XVIII. divizije JA. Po demobilizaciji 1945 je bil sekretar okrajnega komiteja KPS Kranj, nato pa na raznih položajih pri Predsedstvu vlade LRS. Sedaj je pomočnik predsednika Sveta za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti.

Minister za znanost in kulturo tov. Zihnerl Boris kandidat v okraju Kranj- okolica - Škofja Loka

Boris Zihnerl je bil rojen 25. septembra 1910 v Trstu. Ljudsko šolo je obiskoval v Škofji Loki, srednjo šolo in pravno fa-

kulteto pa v Ljubljani. Delavskemu gibanju se je priključil leta 1929, ko je postal član SKOJ-a, a eno leto pozneje član KPJ. Kot študent je bil preganjan zaradi pripadnosti Komunističnemu gibanju in leta 1933 obsojen na 4 leta ječe.

II. redno zasedanje MLO Kranj

9. februarja je imel Mestni ljudski odbor Kranj II. redno zasedanje, na katerem je podal izčrpano poročilo o gospodarsko-političnih problemih mesta Kranja predsednik tov. Beznik Cene. Po referatu so poslanci mestne skupščine živahno diskutirali o problemih, ki so bili nakazani v referatu.

Po daljši diskusiji je mestna skupščina sprejela med drugim tudi sklep o znižanju polne lastne cene mestnih gospodarskih podjetij. V zvezi s štednjo bo MLO zaostрил vprašanje varčevanja s surovinami in racionalnejšega izkoriščanja odpadkov. Za izboljšanje kmetijstva je bil sprejet sklep, ki govori o posebni skrbi za dvig živinoreje. Proti širjenju tuberkuloze in drugih obolenj živine bo Izvršilni odbor poskrbel, da bodo v najkrajšem času pregledani vsi hlevi in živina. Izboljšati je treba delo Mestne ekonomije, ki ima nalogo, da postavi na trg čim več povrtnine. Ker se v zadnjem času opaža, da nekateri ljudje sekajo zaščiteno drevje na področju mesta Kranja, je skupščina sprejela sklep, da bo podvzela potrebne ukrepe za ohranitev teh gozdov, ki so nujno potrebni za lepši videz mesta. Sveti strošnikov bodo skrbeli posebno za to, da bodo predmeti zagotovljene preskrbe pravočasno in v zadostni količini na razpolago. Postrežba v trgovini in gostinskih podjetjih naj bo kulturnejša, prav tako je treba posvečati več pozornosti čistoći in higieni, za kar je odgovorna predvsem sanitarna inspekcija. Poleg tega bo MLO še letos določil prostor za novo šolo v Stražišču, poskrbel načrte in izkopal temelje s prostovoljno delovno silo, tako da bo v letu 1952 lahko pričel z gradnjo. Zgraditev vodovoda v Stražišču bo MLO nadaljeval ter preiskal možnosti za boljšo oskrbo vasi Rupa z vodo. Ker so ceste na

področju MLO zelo slabe, bo MLO pripravil pomladanski „Mesec cest“. Večjo skrb kot doslej bo posvečal ureditvi in izpopolnitvi kanalizacije ter ureditvi rednega odvažanja smeti in čiščenja mesta. Prešernov spomenik bo postavljen v Prešernovem gaju. Prešernova hiša mora biti restavrirana, predno se bo pričela gradbena sezona. Da se bo dvignil stanovanjski fond, bo dal MLO možnosti zasebnim interesentom za zgraditev stanovanjskih hiš in jim pomagal pri nabavi gradbenega materiala. Da bo izboljšana zdravniška pomoč res potrebnim, je treba začeti odločno borbo proti bolnikom simulantom. MLO bo skrbel, da se bo v večerni gimnaziji dvigala splošna izobrazba delavcev. Več skrbi bo posvečal tudi puku v šolah in vzgoji mladine sploh. Ker so zadnji zbori volilcev pokazali, da se volilci zavedajo svojih pravic in dolžnosti, bo MLO razvijal njihovo aktivnost posebno na gospodarskem področju mesta Kranja.

Odborniki MLO bodo na svojih voliščih v predvolilni kampanji za volitve poslancev v Ljudsko skupščino LRS skrbeli za dobro izvedbo volitev. Za volitve in za proslavo 10. obletnice Fronte se bodo pripravljali ob izvrševanju vseh zgoraj navedenih in še drugih nalog, o katerih je razpravljala mestna skupščina.

Za izpolnitev vseh teh sklepov so odgovorni vsi odborniki, pri izvrševanju pa morajo sodelovati vsi volilci mesta Kranja, posebno pa bodo morale razviti svojo aktivnost komisije in sveti, ki so bili izvoljeni za izvrševanje posebnih nalog.

Skupščina je iz svojega zasedanja poslala pozdrave kolektivu tovarne gumijastih izdelkov „Sava“, ko je ta izpolnila petletni plan.

... in OLO Kranj-okolica

V soboto je bilo v Kranju II. zasedanje okrajnega ljudskega odbora okoliškega okraja. Prisostvoval mu je podpredsednik Ljudske skupščine LRS tov. Kržišnik in kandidat za republiško skupščino tov. Štucin Ivan.

Na zasedanju, kjer je bila udeležba skoraj 100 odstotna, je podal politično-gospodarsko poročilo tov. Babič Andrej. Poročilo je zajelo vso gospodarsko problematiko okraja, kakor tudi novo uredbo o trgovini, ki jo je treba ljudem pravilno tolmačiti.

Plani odkupa so razen mleka realizirani. V vaseh, kakor so Goriče, Duplje in Voglje se pozna vpliv socialističnega sektorja, ker imajo ti KLO tudi v mleku izpolnjeno oddajo. Kjer pa so v zaostanku, bodo namesto mleka lahko oddali maščobo, pri čemer bo treba kar dobro poprijeti, ker količina 48.090 kg zaostanka maščob ni ravno majhna.

Plan jesenske setve je po poročilih KLO dosežen, v resnici pa je dosežen le 94% in od predvidenih 210 ha oljne repice je posejanih le 163 ha.

Pri sečnji lesa je treba paziti na izbiro, kajti le tako bomo pravilno gojili in čuvali

Ze pred vojno se je udeleževal v slovenski napredni publicistiki. V narodno-osvobodilnem gibanju je sodeloval od prvega dne. Med vojno je imel vrsto odgovornih funkcij v partijskem in frontovskem, prosvetnem in propagandnem aparatu. Leta 1944 je kot član propagandnega oddelka Vrhovnega štaba odšel na Vis in kasneje v Beograd, kjer je vršil največ prosvetno-propagandne posle. Pred vrnitvijo v Ljubljano, kjer je postal minister za znanost in kulturo Vlade LRS, je bil direktor Instituta za družbene vede v Beogradu. Na V. Kongresu KPJ je bil izbran za kandidata CK KPJ, a na drugem Kongresu KP Slovenije za člana CK KP Slovenije.

naše gozdove. Plan pogozdovanja je bil v celoti izpolnjen, prav tako posek lesa, spravilo 98% in oddaja 91%. Važna je pravočasna mobilizacija voznikov, ki imajo v zimskem času možnost sodelovanja pri spravilu lesa.

V letošnjem letu je bilo posvečeno premalo pozornosti nabiranju gozdnih sadežev, ki bi nam lahko prinesli več deviz.

Rezultat premajhnega zanimanja za popravilo je skrajno slabo stanje našega cestnega omrežja, ki mu bo treba v bodoče posvetiti več skrbi.

Diskusija se je sukala največ okrog odkupov in oddaj in ni potekala v smeri izboljšanja dela okrajnega odbora. Razvidno je bilo, da imajo KLO med ljudmi premalo avtoritete in še to jim razni odkupovalci in podobni, ki so večkrat na terenu, slabijo. Diskusija je razjasnila mnogo stvari, ki se pojavljajo pri delu na terenu, nakar je bil predložen in sprejet letni proračun OLO, predsednik sodišča tov. Vrtovšek pa je podal poročilo o delu sodišča.

Po govoru in diskusiji so bili sprejeti sklepi za izboljšanje dela in uspešnejše izpolnjevanje gospodarskih nalog, ki jih bo OLO v letu 1951 še zaostрил, in sprejete smernice, po katerih naj bi se v bodoče razvijalo delo KLO.

TEKMOVANJE FRONTNIH ORGANIZACIJ MESTA KRANJA ZA 10 OBLETNICO OF

Ze zadnjič smo poročali, kako tekmujejo naši delovni kolektivi za 10. obletnico OF. Za kolektivi pa ne zastajajo nekatere osnovne organizacije OF.

Teren Stražišče je razdeljen na šest osnovnih organizacij OF, odbor Gorenja Sava je na tem področju Stražišča najboljši. Postavljene obveze v redu izpolnjujejo. Uredili so si frontno pisarno, izvedli popis prebivalstva in uredili volilni imenik, tako da je evidenca popolna. Od-

Pred volitvami v Ljudsko skupščino LRS

Iz volivnega proglasa OF Slovenije

V razvijanju socialistične demokracije in v borbi proti birokraciji so bile izvršene v drugi polovici preteklega leta nove in bistvene revolucionarne izpremembe in dopolnitve v upravljanju gospodarstva in vodstvu državne uprave. Podjetja in gospodarske ustanove, ki jih je doslej upravljala država po svojem aparatu, so prevzeli proizvajalci sami v svoje upravljanje, ki ga izvršujejo po delavskih svetih in upravnih odborih. Zakon o zbiorih volilcev, o svetih in komisijah državljanov pa daje vsemu ljudstvu najširše možnosti za soodločanje pri upravljanju države. Republiška zakonodaja je dosegla, da so se zakoni čim bolj približali in prilagodili potrebam in razmeram Slovenije.

Ti zakoni predstavljajo sredstvo ljudskih množic v borbi proti birokratizmu za čim popolnejšo demokratično izgradnjo predstavniških in upravnih organov, sredstvo za to, da se v kali zatre vsaka možnost, da bi kdorkoli in na kakršenkoli način zlorabljal načelo socialistične demokracije v škodo delovnih ljudi.

Z množično udeležbo na volitvah, z glasovanjem za kandidate Osobodilne fronte bomo dokazali vsemu svetu, da so naše ljudstvo, naša Partija in tov. Tito neločljiva celota, dokazali bomo, da ni sile, ki bi nas mogla odtrgati od našega vodstva.

V Selški dolini je kandidat tov. Trojar Ivan

Trojar Ivan je bil rojen 1. 1901. v Ostrem vrhu, sedaj pa je zaposlen na svojem posestvu na Martinj vrhu. Je sin srednjega hribovskega kmeta in ima osn. šolsko izobrazbo.

Ze s 6 letom je moral začeti delati na polju in mladost mu je potekala v zelo slabih

razmerah. Zelel si je najprej v šolo, vendar ga oče tja ni mogel poslati radi težkih družinskih razmer. Ko se je pričela svetovna vojna, je moral prijeti za najtežja dela, zato je začel kmalu boleti. V stari Jugoslaviji se politično ni udeleževal, ker ga je politično življenje bolj malo zanimalo. Ko je leta 1929 nastopila diktatura, je začel bolj slediti političnim dogodkom. Vseskozi do vstopa v NOV je bil zaposlen doma na svojem posestvu. Leta 1933. je na splošno željo vaščanov kandidiral v opoziciji. V partizane je vstopil 1. 10. 1943 in bil tu vse do osvoboditve. Je član Partije od leta 1943.

Po osvoboditvi je takoj začel s političnim delom na terenu. Radi njegovega doslednega dela pri gospodarskih in političnih nalogah je bil postavljen oz. izvoljen za predsednika OLO Škofja Loka, nato pa ob združitvi okrajev Kranj in Škofja Loka za predsednika OLO Kranj. V letu 1949 je bil službeno prestavljen na Ministrstvo za gozdarstvo v Ljubljano. Radi boleznj žene je zaprosil za odpust iz službe in tako prišel v letu 1950. domov, kjer še danes dela na vseh poljih. Je član plenuma Okrajnega komiteja KPS Kranj-okolica.

bor se sestaja 14 dnevno in ima vsako sredo dežurno službo, da je tako vsakemu frontovcu možno posvetovanje v vseh vprašanjih.

Odbor se je obvezal, da bo sam razdal upravičencem živilske nakaznice na terenu, da ne bo treba ljudem hoditi ponje v Stražišče in ne bo nepotrebnega čakanja. Kraj ima tudi zelo aktivna odbora Zveze borcev in AFŽ. V načrtu ima še precej stvari, za katere bo odbor OF poskrbel, da jih izvedejo v času tekmovanja. Članarina se odvaža redno v določenem roku.

V šestmesečnem tekmovanju je organizacija že četrtič prejela prehodno priznanje in vse kaže, da jo bo obdržala v trajni lasti. Vključili so 31 novih članov, tako da so sedaj razen nekaj našemu pokretu nenaklonjenih elementov vsi aktivisti vključeni. Čim bo ugodno vreme, bodo popravili tudi cesto do Tiskanine do križišča železniške postaje, ker je ta v zelo slabem stanju. Za omenjeno osnovno organizacijo pa ne zastajajo frontni odbori v Struževem, Rupi in na Primskovem, katerih bomo še poročali.

Najboljše v Ljudsko skupščino LRS

V prvi volivni enoti Kranj-okolica:
Sv. Ana, Leše, Kovor, Križe,
Sv. Katarina
je kandidat Mežek Marija,
10-kratna udarnica v tovarni
obutve „Triglav“ v Trziču

Mežek Marija, roj. 13. 9. 1920. v Trziču, izhaja iz delavske družine. Obiskovala je osn. šolo in dovršila 2 razreda meščanske šole. Slabi življenjski pogoji staršev so jo prisilili, da je predčasno zapustila šolo ter stopila v službo v tovarni „Peko“ kot pomožna delavka.

Za časa okupacije je bila vseskozi zaposlena v isti tovarni in je s svojimi močmi podpirala NOV. Po osvoboditvi se je vključila v delo AFŽ in delala kot odbornica. V marcu 1947. leta pa je postala članica KP. Danes je zaposlena v tovarni kot zarisovalka okrasnih šivov; tu je postala tudi udarnica. V tovarni je članica upravnega odbora, delavskega sveta, poleg tega pa tudi članica MLO, MK in odbora AFŽ.

V peti volivni enoti Kranj-okolica:
Visoko, Velesovo, Cerklje, Brniki
je kandidat Por Janez

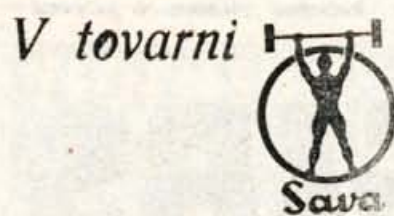
Por Janez, roj. 24. 6. 1913. Krnica, okraj Jesenice, je zaposlen kot upravnik drž. posestva grada Strmola pri Cerkljah, po poklicu pa je vrtnar. Izhaja iz delavske družine, ima pet razredov osnovne, 3 razrede nadaljevalne in 3 leta obrtne šole.

Po končani osn. šoli se je šel učiti vrtnarske obrti v Ljubljano, kjer je bil zaposlen vse do leta 1934., ko je odšel na odsluženje vojaškega roka. Po odslužitvi vojakov se je vrnil nazaj in nastopil službo vrtnarja v gradu Strmol v Cerkljah, kjer je bil zaposlen vse do vstopa v NOV, to je 15. 6. 1944. V NOV je bil do novembra 1945. Je član Partije od leta 1945. Po demobilizaciji je nastopil službo kot upravnik državnega posestva grad Strmol, kjer je zaposlen še danes. Radi njegovega vestnega dela na terenu je že do sedaj zastopal volivno enoto Cerklje v Ljudski skupščini LRS.

Mestna konferenca LMS v Kranju

V nedeljo 11. februarja je bila v dvorani sindikalnega doma v Kranju mestna konferenca LMS Kranj. Ze ob 8 na 8 so se zbirale pred sindikalnim domom živahne gruče mladine. Zaradi evidenc navzočih so pri vstopu ugotavljali, kateri mladinci so prišli na konferenco. To je bilo precej zamudno delo in dvorana se je počasi polnila. Tu so se zbrali delegati, ki so jih izvolili mladinski aktivni po različnih tovarnah, ustanovah in šolah. Na sestankih je mladina določila najboljše mladince iz svoje srede, ki bodo kot delegati zastopali in izrazili mnenje svojega aktiva.

Sekretar MK LMS tov. Zirkelbach Miran je pozdravil zbrane delegate, sekretarja MK KPS tov. Andreja Brovca in člana CK LMS tov. Capuderja. Zlel je, da bi bila konferenca uspešna in bi pravilno opravila svoje delo. Objavljen je bil dnevni red, s katerim so se vsi delegati strinjali. Najprej je bilo izvoljeno delovno predsedstvo. Sledila je izvolitev kandidacijske, volilne in verifikacijske komisije ter zapisnikarja. V obširnem referatu je tov. sekretar orisal politični položaj v svetu, mesto naše države v tem zapletenem položaju in poudaril važnost naše neodvisnosti in mirne izgradnje socializma v teh časih. Obsodil je agresivno politiko ZS in sovražnosti informbirojevskih držav, ki z neprestanimi incidenti na naših mejah motijo mirno življenje našega

**SLEDILI SMO TITU IN PARTIJI IN
ZMAGALI SMO!**

Takšen napis se je v soboto 10. februarja ponosno blestel nad odrom v sindikalni dvorani tovarne gumijastih izdelkov „Sava“ v Kranju, kjer so se zbrali vsi delavci tega marljivega kolektiva, da slavnostno proslave velik dogodek v zgodovini tovarne: 100% so izvršili 5-letni plan in ob enem praznovali 30 letnico obstoja, ki je hkrati 30 letnica gumarske industrije v Jugoslaviji.

Tovarna, ki ždi nekam skrita in stisnjena na desnem bregu Kokrškega klanca, je po svojem zunanjem obrazu precej skromna in neugledna. Celo tovarniški dimnik je drugačen od svojih vrstnikov; kakor da bi ga delali v dveh obdobjih. Iz Gregorčičeve ulice, kjer je glavni vhod v tovarno, le-te skoraj ne bi opazil, če bi te nanjo ne opozoril čuden šum in ropot, ki prihaja iz za temnega podolgovatega poslopja z velikimi okni. Tu notri se v velikih strojih — valjčnikih, preparira, peče in obdeluje gumijasta snov za nešteto tovarniških proizvodov, ki jih že danes izdeluje tovarna za naše potrebe. Na tem mestu je pred 30 leti stal le skromen pod, ki so ga našli štirje kranjski petičniki, da bi bil dober za preureditev v tovarno gumijastih podpetnikov, ki so bili tedaj v modi. Na Dunaju so kupili štirivaljni kalander, mešalni dvovaljni, ročne stiskalnice in mali parni kotel. Takšen je bil začetek bivše domače firme „Vulkan“, ki so jo morali gospodarji kaj kmalu prodati tujcem, ker jim je bila konkurenca s tujim kapitalom pretrd oreh. Tvrdba „Semperit“ iz Dunaja je iz nje naredila svojo podružnico, razširila obrat in vlekla profite iz naše zemlje. Delavci so se tu kaj kmalu znašli in organizirali. Komunisti so tvorili med njimi močno jedro in bili iniciator vseh naprednih gibanj za boljše delovne pogoje in kot taki so s svojimi izkušnjami in borbenim duhom pomagali tudi ostalemu delavstvu v Kranju. Sploh je bilo delavstvo v tovarni „Sava“ že pred vojno prvoborec za delavske pravice, kar je dokazalo tudi v osvobodilni borbi, ko je 36 članov kolektiva dalo svoja življenja na oltar domovine.

Takoj po osvoboditvi ni imela tovarna dovolj kavčuka, a kljub temu je delala s polnim poletom, da zadosti najnujnejšim potrebam našega gospodarstva in široke potrošnje. Napoved gospodarskega plana leta 1947, pa je že našla kranjske gumarje temeljito pripravljene, čeprav pred težkimi nalogami, ki jih je plan določil za gumarsko industrijo, zlasti v zvezi s povečanjem proizvodnje za 57% in znižanjem polne lastne cene za 25%. Nalogo petletnega plana so v Savi v štirih letih izpolnili in celo preseglji. Proizvodni plan

so svečano proslavili izvršitev petletke in 30-letnico svojega obstoja

prvega leta petletke je bil postavljen na temelju največje predvojnne zmogljivosti. Izpolnili so ga s 138% količinsko in 153% po vrednosti. To je bil močan zalet v naslednja leta, kajti leta 1948. je bil plan povečan količinsko za 12%, po vrednosti pa za 18%; izpolnili so ga s 117% v količini in s 152% po vrednosti. Za leto 1949 so plan ponovno zvišali za 47% količinsko in za 48% po vrednosti; izpolnjen je bil količinsko s 117% in vrednostno s 129%. V letu 1950. so plan povečali količinsko za 79%, po vrednosti pa za 73%; izpolnili so ga s 103% po količini in s 113% po vrednosti. Letošnji plan določa nadaljnje količinsko povečanje za 83% in prav toliko tudi po vrednosti.

V štirih letih napete borbe za izpolnitev planskih nalog so v tovarni razglasili 1533 udarnikov, 25 racionalizatorjev, 1 novatorja, 1220 delavcev pa je bilo pohvaljenih in nagrajenih, ter več delavcev odlikovanih. Razen tega so v letu 1947. ustanovili industrijsko gumarsko šolo, iz katere je že lani izšlo 13 kvalificiranih moči. Kolektiv je v tej dobi prejel več častnih priznanj in diplom ter si v nenehni socialistični tekmovalnosti za višjo delovno storilnost priboril več prehodnih zastav v trajno last. Tovarna ima odlično strokovno kader in dobro administrativno osebje. Gospodarski efekt z ozirom na boljše kakovost izdelkov in finančni učinek dosežen z vsemi racionalizacijami, znaša 27 milijonov 800.000 dinarjev. V strokovnih tečajih so v kvalificirane in polkvalificirane gumarje do danes usposobili 246 moči. V tovarni delajo tudi trije petletniki: Klara Suštaršič, ki dela pri zračnicah za kolesa, Matija Borovnica pri konfekciji avtoplaščev in Adolf Pecl, vulkanizer.

Od leta 1947. do danes je začela tovarna izdelovati več novih proizvodov, med njimi tudi take, ki smo jih morali doslej uvažati za drag denar. Najvažnejši so predmeti, ki jih uporabljamo v industriji in mehanizaciji rudarstva. To so predvsem klinasto jermenje, transportni trakovi za mehanizacijo v rudarstvu in industriji, avtomobilski plašči in zračnice za osebne in tovarne avtomobile, plašči za prednja traktorska kolesa, gumene obloge za orjaške valje v papirnicah, polne gume za specialna vozila, predmeti iz trde gume, rentgenske rokavice in predpasniki, industrijske rokavice, bati in tesnila za črpalke v proizvodnji nafte, gumice za hidravlične zavore, potapljaške obleke in razni drugi tehnični artikli. Znanе so kranjske „gumarice“, gorski, promenadni in delavski podplati s specialnim čevljarškim lepilom. Letos bo dala tovarna v promet nov model podplatov, ki je ličen za ženske čevlje in je dosegel že lepo priznanje na naših razstavah in sejmih v inozemstvu.

Brezar Vladimir:

Naša petletka

Petletni plan smo izpolnili, predčasno naloge smo svoje izvršili, mi gumarji, ki boljših časov smo kovači! Ne samo eden, vsi, delamo za boljše čase, boljše dni! Naj svet nas psuje in sedmoglavni zmaj iz vzhoda naj žveplo in vso jezo na nas bljuje. Zanj ni izhoda, če naša se svoboda, naš polet in naša moč, mu zdi zabloda!

Tu so dokazi, katerih laž in nevoščljivost ne pregazi! Petletko našo mi smo izvršili, čeprav nas brat zapustil je v sili! Partiji in Titu smo sledili in zmagali smo, ker čast smo svojo in pravico le ljubili!

Mi gumarji, ki časa nikdar ne izgubljam, sveto Tebi Tito vsi obljubljam:

„Nikdar klonili mi ne bomo, ker za nas ni mej, Ti samo pokličij nas, ukaži nam — naprej!“

Tej veliki delovni zmagi in lepi sobotni svečanosti je prisostvoval med drugimi tudi podpredsednik vlade LRS tovariš dr. Marjan Breclj, minister Janhuba Rudolf, generalni direktor tekstilne in usnjarske industrije LRS, generalni inženir Kumar Franc, sekretar MK KPS tov. Brovč Andrej, predstavnik GO Zveze sindikatov za Slovenijo, zastopnik JA ter drugi predstavniki množičnih organizacij, ki so vsi čestitali kolektivu k veličastni delovni zmagi in mu želeli še nadaljnjih uspehov. Podpredsednik vlade LRS dr. Marjan Breclj pa je istočasno podelil odlikovanja, ki jih je dal Prezidijski Ljudski skupščini FLRJ naslednjim: z redom dela II. stopnje sta odlikovana Mikuš Makso, ravnatelj tovarne in ing. Helmun Turzanski; z redom dela III. stopnje: Matija Borovnica — delavec, Janez Garner — vulkanizator, Stanislav Zerko — obratovodja, Ivan Kern — obratovodja, Jože Kralj — vulkanizer, Franc Mohor — delavec, Adolf Pecl — vulkanizer, ing. Franc Prisljan — šef laboratorija, Ignac Polajnar — obratovodja, Jernej Srebrnjak — delavec, Klara Suštaršič — vulkanizerka, Z medaljo dela: Ivanka Bozovičar — delavka, Franciška Drolc — delavka in Mihael Jereb — delavec.

Minister Janhuba pa je izročil kolektivu nagrado v znesku pol milijona dinarjev, ki mu jih je dala direkcija tekstilne in usnjarske industrije LRS.

Kolektiv je na predlog predsednika upravnega odbora navdušeno sprejel pozdravni telegram, ki so ga poslali vodji naših narodov tov. Titu. Telegram se glasi: „Ljubljani maršal! Zvesti obljubi, ki smo vam jo dali ob priliki Vašega obiska 16. avgusta 1946., proslavljamo danes izvršitev petletnega plana po vrednosti, zvišanju proizvodnosti dela in znižanju polne lastne cene in vam iz naše tovarniške svečanosti pošiljamo borbene pozdrave z našim geslom: S Titom naprej v nove zmage, pod vodstvom naše slavne Partije.“

Po končanem svečanem delu proslave je bil prikazan lep kulturno umetniški program, ki je obsegal pevske, dramske in folklorne točke, ki so jih naštudirali člani kulturne družine tovarne Sava.

155 navzočih in s tem je konferenca sklepčna. Med pripravami za volitve je govoril tov. Capuder, član CK LMS, ki je v jedrnatih besedah poudaril, naj bo mladina revolucionarna, bolj borbena. Rekel je, naj se mladina, ki zaradi mladosti med vojno ni aktivno delovala, seznanja s herojskimi podvigi naših partizanov, predvsem mladine. Opozoril je, da posvečemo premalo pažnje domačemu družinskemu okolju mladince ali mladinke, ki ima gotovo še vedno velik vpliv na gledanje in nazore posameznikov. Ponudil je pomoč CK LMS pri težavah, ki jih bodo imeli aktivni mladine. Z dolgotrajnim ploskanjem so delegati pozdravili njegov referat. Mladinci so na podlagi listkov s predlogi novega komiteja izvedli volitve. Objava volilnih rezultatov je pokazala, da je mladina izbrala res najboljše, ki jim bo zaupala vodstvo v tem letu. Po tem je tov. Brovč Andrej, sekretar MK KPS, govoril o uspehih naših mladinskih aktivov in dejal, da se mora povečati pomoč ostalih množičnih organizacij mladine. (Nadaljevanje na 3. strani.)

ljudstva. Poudaril je velike delovne zmage tovarniških kolektivov, pri katerih ima velik delež mladina. V poročilu o delu mladinske organizacije mesta Kranja je dejal, da se je število mladine, vključene v okvir mladinske organizacije mesta Kranja, zelo povečalo, saj so pri ključeni vsi tovarniški aktivni poleg šolske mladine. V tem letu so bili doseženi znaatni uspehi, posebno pri tovarniški mladini, saj je ena izmed delegatk 14-kratna udarnica in je že izpolnila 5 letni plan. Bile pa so tudi napake v premajhni povezavi komiteja s sekretariati posameznih mladinskih aktivov. Opozoril je na delovno brigado, ki jo mora dati kranjska mladina za progo Doboj—Banjaluka; posebej je pozval delegate iz I. gimnazije v Kranju, naj takoj pričnejo z agitacijo za akcijo, saj mora dati gimnazija 90 mladincev in mladink. Večina mladine strokovnih šol ima namreč prakso. Tovariš sekretar je svoje poročilo zaključil z vzklikom Partiji in Titu. Po dvorani se oglašilo navdušeno ploskanje in skandiranje Tito — Partija ni bilo konca ne kraja. Po 15 minutnem odmoru je sledilo poročilo revizijske komisije o finančnem in materialnem poslovanju MK LMS. Finančno poslovanje je vzorno in evidenca o plačani in neplačani članarini je točna. Delovno predsedstvo je pozvalo delegate, naj se z listki prijavijo k diskusiji po referatu tov. sekretarja. Iz-

kušnje imamo, da so bile diskusije mrtve in neobjektivne, danes pa je bilo na mladinski konferenci ravno narobe. K diskusiji se je prijavilo tako veliko število delegatov, da so zaradi pomanjkanja časa diskutirali le sekretarji posameznih mladinskih aktivov. Tovariš iz mlekarke šole je povedal mnogo zanimivega iz življenja in dela šolske mladine. Veliko važnost so polagali na ideološko politično izgradnjo mladine. Vsak dan pred poukom nekdo griše nove, dnevne politične dogodke, razvito je kulturno-prosvetno delo in vestno se pripravljajo na volitve. Tovariš iz tovarne „Iskra“ je poudaril pomoč partijske organizacije, ki jo nudi mladini, številne uspehe, ki so jih dosegli v realizaciji plana, pri fizikulturi, kulturno-prosvetnem delu itd. Razjasnil je položaj slabih mladincev, ki bodo zaradi nepravilnega odnosa izključeni iz organizacije. Sekretar mladine na I. gimnaziji je dejal, da je teže delati z izobraženo mladino, s pomočjo proforskega zbora pa se bo stanje precej izboljšalo. Slabe izkušnje iz predlanske brigade ovirajo mladince, da bi se čim večjim številu prijavili na delovno akcijo. Tovarišica iz tovarne Inteks je poudarila delež mladine pri izpolnjevanju plana v tovarnah. Tudi na tekstilnem tehnikumu dobro delajo, ostale napake pa bodo odpravili.

Poročilo verifikacijske komisije je dalo naslednje rezultate: od 189 delegatov je

Udinborščani bodo morali še globlje zaorati v združeno ledino

"Tovariši in tovarišice, začeli bomo!" je pozval predsednik KDZ "Udinboršt" v Dupljah svoje člane, ko so se zbrali v dvorani gasilskega doma. Bilo je to v petek popoldne. Ob štirih je bil sklican občni zbor, ki pa se je seveda malo zakasnil. Kljub mrzli dvorani je bilo med združniki kar živahno razpelo. Čemu naj ne bi bilo! Saj so morali pregledati vse delo v preteklem letu in narediti preloščico med dosedanjim in novim. Brez vsakega uvoda, kakor jih delajo nekateri aktivisti, je predsednik zadruga v zgoščenih stavkih podal poročilo upravnega odbora. Kar takole je začel: "V imenu upravnega odbora naše zadruga podajam sledeče poročilo." Povedal je, kakšne težave so imeli in koliko imajo članov, narkar je dejal: "Krompirja smo oddali po planu 102.000 kg in 10.000 kg viška, krušnih žit smo oddali 10.000 kg in še nekaj čez plan, mleka smo oddali 32.000 litrov in viška 3.271 litrov, govejega mesa 4.960 kg ter preseglji plan za 2.472 kg, prašičev smo oddali 50 komadov itd." Povedal je tudi, da v gozdarstvu niso izpolnili plana, ker so imeli premalo delovne sile. Kljub temu pa bi ga lahko izpolnili. To je pokazala

pozneje tudi diskusija. Lesa bi morali posekati in oddati 800 kub. metrov, oddali pa so ga le 600 kub. metrov. Zakaj niso dosegli boljših uspehov? Preveč je še med njimi razdrobljenosti, individualnosti. Ko so diskutirali, je bilo slišati dosti takihle odgovorov: "Ja, jaz sem svojega zvozil". Tista gospodarstva, ki so imela polne hleve živine, so zvozila gnoj na svoje njive, druga pa so ostala brez njega. Prav tako razpolagajo z vprežno živino kakor s privatno. Najbolj porazna pa je vzreja prašičev. Na ohišnicah so redili na isti površini zemlje kakor na zadrugi 9 krat več prašičev. Na zboru pa so se spraševali, zakaj da imajo tako nizek dohodek, nizek zaslužek. Komaj 82 din na dan. Zakaj? Ko bodo polagali toliko pažnje zadrugi kakor ohišnicam, bo stanje drugačno. Zato so se zmenili, da bodo čimprej uredili ohišnice in odpravili vse te napake. Izvolili so nov odbor, oziroma samo dva nova člana, ostalih šest pa je bilo v starem odboru. Za predsednika so si izbrali dosedanjega tajnika tov. Mirka Terana, ki je bil v lanskem letu najboljši in ki je imel največ, 341 delovnih dni.

Dobro vodstvo in lahek obračun dela

Na občnem zboru sindikalne podružnice v tovarni kos in srpov v Trziču je bilo 4. februarja kar prijetno. Neka dobra in možata zavest je spremljala vsakega člana, saj so vsi vedeli, da njihovo delo v preteklem letu ni bilo zaman. Vse ogromne naloge, ki jih je morala izvesti sindikalna organizacija med letom, so dajale vodstvu mnogo misliti. Vzgjajati članstvo in iz dneva v dan voditi borbo za kvaliteto proizvodov in še nešteto drugih problemov nikakor ni majhna stvar.

Vodstvo sindikalne organizacije je ob pomoči uprave podjetja in delavskega sveta vselej našlo pravilno rešitev, zato je tudi na današnjem občnem zboru z lahkoto podalo obračun svojega dela. Toda vedno je tako, da se tudi na še tako lepi žitni njivi najde plevel. Do rednega sindikalnega študija pa organizacija ni našla prave poti. Da delavci nimajo razumevanja in volje do študija, ne bo povsem držalo, ker je tako, da vsakdo stremi za tem, da bi čim več vedel in se pri vsakodnevni dogodkih doma in po svetu lahko sam orientiral.

Ta napaka pa dela članov sindikata toliko ne zmanjšuje, saj so veliki uspehi, ki so jih dosegli pri izpolnjevanju planskih in drugih nalog, danes v ponos kolektivu. V tekmovalstvu za 10. obletnico OF je kolektiv prejel že priznanje, vendar pri tem ne bo ostalo. Člani kolektiva bodo tudi v teh treh mesecih dokazali, da so v resnici med najboljšimi kolektivi, vendar pa bodo morali tudi v pogledu kvalitete še napredovati, kar bo doseženo s tem, da bodo sodelovali vsi člani in vedno opozarjali na vse možne in dobre stvari za izboljšanje procesa, kakor tudi na vse pomanjkljivosti, ki so tolikokrat vzrok slabše kvalitete.

Za odpravo vseh teh pomanjkljivosti in da bo delo v organizaciji letos uspešnejše, pa so člani kolektiva sklenili, da bodo letni proizvodni plan za leto 1951 izpolnili do 29. novembra, pri tem pa skrbno, da bo kvaliteta čim boljša. Prav tako pa bo dolžnost vsakega posameznika, da bo s surovinami in pomožnim materialom zelo skrbno razpolagal in povsod varčeval. Sodelovanje vseh članov sindikata z delavskim svetom bo v bodoče pripomoglo k izboljšanju. Tudi na vzgojo članov so pomislili. Redna predavanja bodo omogočila članom spoznavati vse, kar po-

trebujejo pri vsakodnevem delu, bodisi v strokovnem ali političnem. Kolektiv je obljubil, da se bo volitev v Ljudsko skupščino udeležil 100 odstotno in da bo redno izvrševal vse sklepe, ki jih bo preden postavilo sindikalno vodstvo.

Prav gotovo ne bodo naloge, ki jih je kolektiv prevzel na svoje rame, v tem letu lahke. Toda o izpolnitvi ne dvomimo, saj je znano, da se tržiški kovinarji ne ustrašijo nobenih naporov in da bodo svoje obveznosti tudi prekoračili.

P. A.

Proslava obletnice Prešernove smrti v Kranju

Stodruge obletnice smrti dr. Franceta Prešerna so 8. t. m. proslavili po vseh večjih kolektivih, gimnazijah in šolah v Kranju in okolici. V Prešernovem gledališču je bila na predvečer prikazana uspela dramatizacija "Prešernove besede", avtorice Balbine Baranovič, ki je bila obenem režiserka. Na dan obletnice Prešernove smrti je bila popoldne pred njegovim grobom žalna svečanost, v Prešernovem gaju, kjer stoji njegov spomenik. K tej svečanosti se je zbralo okroglo 2000 ljudi, predvsem predstavnikov oblasti, množičnih organizacij, kulturnih društev in ustanov ter šolske mladine, ki je bila zastopana v največjem številu. Svečanost je otvoril tov. Balderman — predsednik Sveta za

kulturo in umetnost pri MLO Kranj. O Prešernu kot velikemu pesniku, geniju in naprednem mislecu pa je govoril profesor tov. Ciril Velušček. Člani MKUD-a "Stane Žagar" so recitali Prešernove pesmi, mladinski zbor II. kranjske gimnazije pa je zapel dvoje Prešernovih pesmi. Predstavniki množičnih organizacij so nato položili vence na grob velikega pokojnika.

Zvečer je bila v veliki dvorani sindikalnega doma zaključna prireditev Prešernovega tedna, kjer je bil vokalni koncert moškega pevskega zbora "France Prešeren" pod vodstvom Petra Liparja, ki je odlično zapel narodne in umetne pesmi, med temi tri Prešernove pesnitve "Pod oknom", "Strunam" in "Zapuščena".

Trsteničani nismo prespali zime

Po trsteničkih hišah pojejo kladiva — skozi okna se vali prah, vmes pa slišiš petje, smeh in vesele besede: "Bo pa takrat lepše, ko bo luč posvetila." Popotnik, ustavi se, poslušaj in povej dalje! Vladali so nam cesarji in kralji. Vsi so terjali od nas davke, nihče pa nam ni dal možnosti, da bi tudi nam posvetila udobna električna luč. Naše ljudska oblast pa nam v prvih letih težke gospodarske borbe nudi to, kar so naši predniki želeli. Trsteničani si bomo zapomnili, kdo je naklonjen delovnemu ljudstvu.

Tudi "Združni dom" se nam zdi pre-majhen. Sklenili smo, da ga s podporo oblasti povečamo in prizidamo dvorano za prireditve. Temelje že kopljejo. Treba bo le še organizirati udarniško delo, da bo čimprej pod streho. Kar preveč smo pozabili na udarniško delo.

Zdravstveno, prosvetno in kulturno življenje v Dupljah

Krajevni odbor Rdečega križa v Dupljah si je že lani ob izvolitvi zadal nalogo dvigniti prosveto članstva in vaščanov. Priredil je nekaj zdravniških predavanj (n. pr. o raku). Za organiziranje zdravstvene aktivna je KDZ Udinboršt poslala enega od združnikov v enomesecni tečaj za zdravstvene aktiviste v Maribor.

Po novem letu pa je organiziral tečaj za prvo pomoč, za katerega je bilo izredno veliko zanimanje. Prijavljenih je bilo nad 50 udeležencev, od katerih sedaj obiskuje tečaj stalno 35 odraslih in mladincev — večinoma žensk. Tečaj, ki ga vodi tržiški zdravnik dr. Premrou, se vrši v

Mislili so, da jim nihče ne more do živega

Pred dnevi je okrajno ljudsko sodišče v Kranju obsodilo štiri brate Povšnarje iz Kokre: Jožeta Povšnarja, tajnika KLO na 3 leta in 3 mesece odvzema prostosti, Jan-ka, lesnega manipulanta pri KZ na 5 let odvzema prostosti in zaplembo premoženja, Antona, ki je žagal za kmetijsko zadrugo, na 9 mesecev, in Franceta, ki je bil zadrugi tožilec, na 2 leti in 2 meseca odvzema prostosti. Kokrčani pa so dejali: "Pa se jim je le ubila sklada." Saj so tudi dolgo časa morali prenašati diktaturo, ki jo je izvajal tajnik Jože s svojimi brati. Obrabali so se na vse strani in jih razkrinkavali, toda dolgo niso uspeli. Povšnarjevi so držali vaščane v strahu in jim za vsako malenkost grozili z UDV, z razlastitvijo, prisilnim delom, Kočevjem itd. Tajnik Jože je na račun drugih ščitil Povšnarjevo posestvo pred obveznimi dajatvami. Sami niso imeli prijavljenih 12 mladih prašičev, ene krave, 18 glav perutnine in 11 velikih panjev čebel. Zavirali so izpolnjevanje plana oddaje lesa. Sam tajnik je delal plane po lastnih simpatijah, če vzamemo za primer posestvo Marije Sluga, ki je imela 319% normalnega poseka. Čeprav so gozdovi približno enaki, pa so Povšnarjevi imeli le 180% normalnega poseka. Zmogljivost Povšnarjevih gozdov pa je dvakrat večja. Nagajal je pri prostovoljnem delu. Ko je dobil KLO pomladi 1950. leta 7000 kom. smrekovih sadik za pogozdovanje, jih je obsojeni do-delil dvema posestnikoma, da jih morata sama posaditi. Ko so drugi nasprotovali temu in organizirali prostovoljno delo, je tajnik organiziral prostovoljno delo na ruševinah. Iz KZ Kokra je dvignil 78.000 dinarjev, ki so bili namenjeni za gradnjo mostu. Toda mostu niso popravili dolgo časa. Ko pa je bil tajnik aretiran, je bil v nekaj dneh zgrajen tudi most. Vsi štirje so sistematično zavirali razvoj ljudske oblasti v njihovem KLO-u, prekupevali z lesom, goljufali ljudi. Pri tem se je po-

sebnost izkazal lesni manipulant. Svoj čas je bil lesni trgovec, zato je imel bogate izkušnje. Izstavljal je note z manjšimi navedenimi količinami prevzetega lesa in si tako prisvajal na račun drugih velike količine lesa, ki ga je prodajal naprej. K prevzemanju ni nikoli povabil lastnika. Za vse svoje delo so dobili pošteno plačilo.

Dober izobraževalni tečaj imajo v Poljanah

Izkušnje lanskega leta so nam pokazale, da je prav posrečen način izobraževalnega dela na vasi povezava tečaja s praktičnim delom. Tako imamo pri nas že drugo leto izobraževalni tečaj s kuharsko-šiviljskim tečajem. Nič čudnega ni, da so jeni mladinke same sprožile misel za ta tečaj, ker je lanskoletni dosegel prav lepe uspehe in veliko zanimanja med delovnim kmetijskim ljudstvom.

Prva izmena je obiskovala tečaj v decembru in januarju preteklega leta, sedaj pa smo začeli z drugo izmeno, v katero je sprejetih 20 mladin. Tečaj je celodnevni, dopoldne pospravljanje in kuhanje, popoldne pa ročna dela, združena s šiviljskim poukom. Prijetno sem bil presenečen pred dnevi, ko sem našel mladinke pozno zvečer zbrane v najlepšem razpoloženju pri polnem delu. Poleg praktičnega dela ne smemo zanemarjati teoretičnega dela tečaja. Učiteljstvo osnovne šole in nižje gimnazije ima štirikrat na teden predavanja po 3 do 4 ure iz računstva, gosp. knjigovodstva, slovenščine in politične zgodovine, a poleg tega se tečajnice seznanjajo s tedenskimi dogodki v naši državi in v svetu, saj si morajo biti bodoče gospodinje zadržnice vedno o vsem na jasnem.

Velik uspeh prve izmene se je najlepše zrealiziral v razstavi dne 21. januarja. Razstava je bila najboljši dokaz, koliko je v naši mladini ustvarjalne sile.

Iz razstavnega dela kuharske umetnosti smo videli, da so se dekleta naučila pripravljati vsakovrstna jedila. Razstavniki izdelki ročnih del so bili povsem praktičnega značaja. Tečajnice so se učile preprostega krpanja perila, najtežjih izdelkov ročnih del, predenja volne in izgotavljanja perila in ženskih oblek. Pohvaliti moramo, da so se vse mladinke priučile šivanja na šivalnem stroju. Za praktični del izobraževalnega tečaja gre zahvala voditeljici tov. Kokalj Albin in poslovodkiji šiviljske delavnice KLO-ja tov. Marolt Angeli. Ogromen obisk je bil najboljši dokaz, da zna ljudstvo ceniti napredek in uspeh naše mladine.

1. februarja smo pričeli z drugo izmeno izobraževalnega tečaja. V gigantsko kolo izobraževalnega dela na naši vasi moramo v prihodnji zimi vključiti ne samo mladinke, ampak tudi mladinke-združnice, zato je bil sklep vseh množičnih organizacij, da bomo v zimi 1951-52 priredili poleg tečaja za mladinke še tečaj za mladince, ki bo obsegal poleg teoretičnega dela še praktično obdelavo snovi iz kmetistva, sadjarstva in čebelarstva, ker imamo v kraju sposobne ljudi za predavatelje iz sadjarstva in čebelarstva. Za strokovna predavanja iz kmetijstva pa bomo zaprosili okrajni ljudski odbor.

G. S.

ma v Dupljah, drugega pa v Novem mestu.

Dramatska družina pa je začela sezono z mladinsko igro "Sneguljčica". Druga igra pa je bila "Morje". Obe igri, ki sta imeli po 3 predstave, sta dobro uspeli. Vsaokrat je nabito polna dvorana dokazala, da Dupljanci ljubijo igre. Razmerno malo zanimanja kažejo za predavanja. Na programu sta še dve večji igri. Zeleti bi bilo, da bi KUD poslalo enega od nadarjenih igralcev domačinov v režiserski tečaj in tako še dvignilo kvaliteto iger in veselje do dela.

L. S.

NOGOMET

KOROTAN (Kranj) : LJUBLJANA (reprezentanca B) 3 : 3 (0 : 1)

V predigri pred glavno nedeljsko Odredovo tekmo s Tekstilcem iz Varaždina sta se v Ljubljani pomerili tudi enajstorici Korotana, prvaka Slovenije, in reprezentanca B Ljubljane, v katere moštvo so nastopili igralci, ki še nimajo pravice nastopati na prvenstvenih tekmah. Po živahni igri se je tekma končala z neodločenim rezultatom 3 : 3 (0 : 1).

MESTNA KONFERENCA LMS V KRANJU

(Nadaljevanje z 2. strani.)

dinski organizaciji. Sledilo je poročilo tekmovalne komisije, kjer so bili doseženi prav lepi uspehi, in razdelitev diplom najprej posameznikom, potem pa najboljšim mladinskim aktivom. Živahno ploskanje je spremljalo vsako ime in ti najboljši so se obvezali še nadalje delati in ostati med najboljšimi. Poslane so bile resolucije tonarišu Titu v Beograd in CK LMS v Ljubljani. Sprejetih je bilo več dobrih in konkretnih sklepov. Tov. sekretar je v zaključni besedi poudaril uspešno delo konference, živahno sodelovanje vseh navzočih in želel novemu komiteju LMS v Kranju veliko uspeha v letošnjem delu.

IN VESTI

Clementisov beg na zahod. Bivši čehoslovaški zunanji minister Vladimír Clementis je pred kratkim pobegnil iz ČSR na zahod in skupno s svojo ženo prispel v Nürnberg, kjer je naprosil ameriške oblasti za politično zavetišče. Njegov beg ni povzročil vroče krvi samo praški vladi, marveč je povzročil pravo paniko tudi v Moskvi, odkoder so takoj odposlali v Pragó posebnega odposlanca, da razišče stvar in poskrbi za radikalno čistko v vsem državnem aparatu, posebno še v notranjem in zunanjem ministrstvu, kjer je imel — kakor izgleda — Clementis mnogo pristašev.

Južnokorejske čete, ki so v nedeljo prekorčile 38. vzporednik, so bile vržene nazaj, kar se je tudi zgodilo Mac Arturjevimi enotami pri zasedbi nekaterih četrti Seula. Kitajci in Severnokorejci so prešli v protinapad na osrednji fronti in predri skozi obrambne postojanke južnokorejskih čet in zasedli važno križišče Henson. Čete Združenih narodov so se morale umakniti približno 30 km.

Evropski ekonomski svet je izdelal načrt za zaposlitev 255 tisoč italijanskih delavcev v zapadnoevropskih državah. 100.000 teh delavcev je že odšlo v tovarne težke industrije v Anglijo, Francijo in Nizozemsko.

Za poslancema Magnanijem in Cuceljcem ter več drugimi funkcionarji KPI, ki se ne strinjajo s Kominformom, je vrnil pretekli teden partijsko legitimacijo tudi dr. Riccardo Cocconi, član pokrajinskega tajništva KPI in občinski svetovalec v Reggio Emilii.

Ameriški ladji „D. H. Holland“ in „Excelsior“ sta prispeli pretekli teden v reško pristanišče s hrano za Jugoslavijo.

mali oglasi

Ljudska knjižnica v Kranju na Titovem trgu je odprta dnevno od 10—12 in 14 do 18 ure, v soboto od 10 do 12 ure. V soboto popoldan in v nedeljo zaprta. Obiščite čitalnico, v kateri je na razpolago preko 40 raznih časopisov, revij in ilustracij. Dostopna vsakomur.

Prodaja se kopalna banja in peč. Naslov v upravi lista.

Prodajam staro, dobro ohranjeno kompletno kuhinjsko opremo. Mitevski Spasoje, Kranj — Kalvarija 27.

Naprodaj imam 80 kg krmilne repe. — Poizve se v upravi lista.

Zgubil se je lovski pes, rjav, sliši na ime „Taki“. Proti nagradi sporočiti na šolo Predvor.

Prodajam dobro ohranjen štedilnik za vzidavo in na dve plošči. — Cirče 78.

Prodajam skoraj nov, 7 cevni radio aparat znamke „Siemens“. Naslov v upravi lista.

V mestni slaščičarni v Kranju je pozabljena denarnica z denarno vsebino. — Lastnik jo dobi pri blagajni.

Jajca, surovo maslo in orche kupujemo v vsaki količini po dnevnih cenah — Pecivo, Kranj.

Iščem v Kranju ali bližini v najem kosček zemlje za obdelovanje vrta. Naslov v upravi lista.

POZOR!
Naknadno vpisovanje v Delavsko gimnazijo bo v četrtek 15. II. in v petek 16. II. ob 18. uri v zbornici I. gimnazije v Kranju. Uprava

Objave!

Obveščamo prebivalstvo mesta Kranj, da se bodo dne 17. in 18. februarja 1951. vršile vaje protiletalske zaščite v mestu Kranj. Prebivalstvo bo z navodili, katera bodo objavljena potom lepakov, poučeno, kako se mora ravnati pri vaji ter se bodo morali prebivalci mesta Kranja dosledno ravnati po istih.

Mestni štab protiletalske zaščite

Pozivamo žensko osebo, ki je dne 17. 9. 1950 sprejela na obmejnem prehodu pri Ljubelju paket, ki je bil od tamkajšnje carinarnice blokiran, da se zgleda na MLO Kranj, soba št. 5 v svrhu prejema paketa do 1. marca 1951. V primeru, da se stranka do danega roka ne zgleda, bodo artikli prodani potrošnikom.

Iz tajništva MLO, Kranj

TEDENSKA KRONIKA

Fristava pri Križah. Preteklo sredo je 23 letni Svab Janez naredil samomor iz neznanih razlogov.

Ogromen plaz snega pod Storžičem. Na severnem pobočju Storžiča se je v preteklem tednu sprožil ogromen plaz, kakršnega tamkajšnji gozdarji in prebivalci bližnje vasi Gor. Loma ne pomnijo. Po dvodnevni snežni in dežni podavinih je izpod Skarjevega roba v višini 1700 m na severni strani Tržiča zgrmel v dolino plaz, ki zdaj leži na veliki površini, kjer je prejel stal večinoma lep smrekov in bukov gozd. Porušil je ves gozd, ki mu je bil na poti in se ustavil dobrih 100 metrov pred novo zgrajeno kočjo pod Storžičem v višini 1100 metrov. Snežna gmota je dolga kakih 600 metrov, s preko 100 metrov širine, globina snega pa znaša od 20 do 30 metrov. Prizadejal je precejšnjo gospodarsko škodo, saj sodijo, da je uničil okrog 400 kub. metrov drevja. K sreči ni bilo človeških žrtev.

Pod Sv. Ano nad Tržičem je glavna cesta zasuta s 100 m dolgim plazom, ki ga imenujejo Begunjski plaz. Prometa pa ta plaz ne moti. Ker je cesta skoraj vsako leto zasuta, je tam namreč speljana posebna zimska cesta, po kateri se razvija promet.

SPOMINSKI DNEVI

15. februarja 1573 — Kronanje Matija Gubca.

18. februarja 1945 — preidejo na Gorenjskem enote IX. korpusa v protinapade, zavzamejo in popolnoma uničijo manjšo sovražno postojanko Hlevni vrh ter ubijejo 20 sovražnikov.

22. februarja 1834 — Izšel Prešernov „Sonetni venec“.

DEZURNA SLUŽBA

Od 17. februarja dalje skozi ves teden ima dežurno službo pri Svetu za zdravstvo mesta Kranja in Kranj-okolice dr. Hribernik Ivan, tel. 553. Obiski na dom naj

Izšle so nove knjige Prešernove knjižnice

Letošnje knjige, ki jih je začetkom tega meseca poslala v svet Prešernova knjižnica, so take, da jim ne bo mogoče odreči zanimivosti in pomembnosti, pa naj gledamo na nje kakor koli. Koledar, ki ga je uredil Ignac Koprivec, prinaša poleg ideološkega članka dr. Marjana Breclja „Deset let OF Slovenije“ daljši prispevek dr. M. Ruplja o štiristoletnici prve slovenske knjige, članek o Valvazorju, dr. A. Slodnjak piše nekrolog profesorju Francu Kidriču, B. Borko članek o L. N. Tolstoju; vrsto prevodov iz srbske in hrvatske pripovedne proze, izvirne pesnitve naših pesnikov M. Klopčiča, M. Bora, K. Koviča, Minattija in drugih, dalje pripovedne sestavke Fr. Bevka, Ant. Ingoliča in Ig. Koprivca, nadalje aktualne poučne sestavke izpod peresa naših publicistov in podobno aktualno gradivo.

Leposlovje je zastopano z dvema knjigama: Miško Kranjec je prispeval roman „Pod zvezdo“, ki je kot nekakšno nadaljevanje povesti „O oblasti“, ki jih je naš znani pripovednik začel z romanom „Pisarna“. V knjigi Polikuška in druge pogovesti imamo v drugi leposlovni knjigi zbranih 6 novel L. N. Tolstoj, ki jih je prevedel Vladimir Levstik. Izmed poučnih knjig je posebno pomemben spis univ. prof. dr. Antona Melika „Naša velika dela“, ki govore vsakomur v razumljivi obliki o načrtnem razvoju gospodarstva v novi Jugoslaviji, razvoju, s katerim je združena svetlejša prihodnost naših narodov. Druga poučna knjiga je II. del znanega Iljin-Segalovega spisa „Kako je človek postal velikan“. To je v vsem novi knjižni dar Prešernove knjižnice, katero lahko naročniki takoj dvignejo pri podružnici Državne založbe Slovenije v Kranju in se pri tem naroče za novo knjižno izdajo leta 1952., ki ima v načrtu zelo lep program.

se prijavijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

KINO

„STORŽIČ“ KRANJ: od 16. do 19. februarja, ameriški film „Pestunja“, od 20. do 22. februarja, angleški film „Brata“.

„SVOBODA“ STRAZIŠČE: od 16. do 19. februarja, angleški film, „Daj nam danes“.

SKOFJA LOKA: od 16. do 18. februarja jugoslovanski umetniški film „Jezero“.

TRŽIČ: od 16. do 18. februarja, jugoslovanski film „Rdeči cvet“; 21. in 22. februarja, angleški film „Njen obraz“.

GLEDALIŠČE

SINDIKALNO GLEDALIŠČE KRANJSKUD „FRANCE PREŠEREN“

Otvoritvena predstava „Rdeča kapica“ Pravljična igra z godbo in petjem. Premiera 15. februarja ob 20 uri; 16. februarja prva repriza ob 20 uri; 18. februarja druga repriza ob 16. uri; 20. februarja tretja repriza ob 18. uri.

Režija Dežman Beno, glasba Fabiani Viktor.

FIZKULTURA - SPORT

KAKO JE S PLANINSTVOM V SELŠKI DOLINI?

Planinstvo v Selški dolini je od nekdanj kazalo veliko agilnost in skušalo nuditi vsakomur kolikor mogoče lep užitek na vrhovih naših lepih planin.

Med vso okupacijo in dolgo po osvoboditvi planinsko društvo ni obstajalo. Nezainteresiranost in malodušje je povzročilo, da društvo ni bilo ustanovljeno. V avgustu 1948 leta je končno vendarle dozorel sklep, da se v dolini ponovno ustanovi planinsko društvo. Vendar tudi tokrat te lepe ideje še ni bilo mogoče uresničiti. Treba je bilo čakati več kot leto dni, da so se razgibale vrste planincev in šele 26. februarja 1950 je bil prvi občni zbor. V lanskem letu je društvo priredilo štiri skupne planinske izlete: Na Ratitovec, Možico, Porezen in na Stari vrh pod Blegošem. Združilo je že preko 250 članov in med najagilnejše razdelilo nekaj rekvizitov obutve.

Pred kratkim je bil že drugi letni občni zbor. Upravni odbor je članstvu predložil izdelan načrt nove planinske postojanke na Rattovcu. Načrte je izdelal ing. Perko Nace. Gradnja se bo takoj pričela in v teku dveh let bo postojanka za silo gotova. Prepričani smo, da bo služila čim širšemu krogu ljubiteljev narave in naših planin.

Z. J.

MEDDRUŠTVENI „VRHANOV SMUK“ NA JEZERSKEM

V nedeljo 11. t. m. popoldan se je zbralo na Jezerskem vrhu preko 60 tekmovalcev, da s svojim tekmovalcem izkažejo čast pokojnemu partizanu „Vrhanu“, v čigar čast prireja smučarski klub Jezersko vsako leto smuk tekmo za otvoritev Jezerske smučarske sezone. Tokrat pa so na to progo povabili Jezerski smučarji tudi druga društva, ki so se povabili lepo odzvala. Vedeti moramo, da je bil ravno to nedeljo sneg na tej progí tako slab, da tudi domači smučarji ne pomnijo, da bi vozili kdaj po tako slabem snegu. Zato je razumljivo, da tudi tekmovalci niso mogli pokazati svoje tehnike, pač pa je bil plasman odvisen popolnoma od maže. Prvi med člani je bil Lukane Slavko s časom 2 min. 03 sek, drugi Polajnar Lojze (oba Ljubelj, Tržič) s časom 2.11,1 min., tretji pa Taler Srečko (Bratstvo) s časom 2.24 min. Med članicami si prvo in drugo mesto delita Zupančič Slavica (Udarnik) in Magušar Mica (Enotnost) s časom 2.57 min. Tretja pa je bila Stražar Dolores (Enotnost) s časom 3.10,3 min.

Med starejšimi mladinci je bil prvi Nograšek Jože (Enotnost) s časom 2.25,4 drugi Rotar Stane (Št. Vid) s časom 2.33,2 in

DRUGNE VAŽNE VESTI

Prezidij Ljudske skupščine FLRJ je podaljšal s posebnim ukazom mandat novizvoljenim delavskim svetom v državnih podjetjih do konca t. l. To se je zgodilo vsled tega, ker so le-ti pred nedavnimi izvoljenji, a zakon določa zanje enoletni mandat.

Ukinitve komisije državne kontrole je izvršena te dni na sklep Prezidija Ljudske skupščine FLRJ. Kontrola preide na Svete ministrstev, komiteje in druge organe vlade FLRJ.

Največji premogovnik Slovenije trboveljski-hrastniški rudnik je pravočasno izpolnil januarski plan proizvodnje.

Na Uni pri Bihacu v Bosni so začeli graditi novo hidrocentralo, ki bo podobna naši na Savici.

Nađ 8 milijonov dinarjev so prihranili lani racionalizatorji v Litostroju.

tretji Bernik Ivan (Št. Vid) s časom 2.40,4 min. Mlajši mladinci pa so dosegli tele rezultate: Kostanjšek Jernej (Enotnost) 2.43,2 min., Jekl Franc (Jezerko) 2.56,2 min in Šumi Janez (Udarnik) 2.56 min.

Med prve so bile razdeljene diplome

Priraja: ing. Sikošek Boris

V otvoritvi ne smemo jemati vsega, kar nam nasprotnik ponudi. Kakor sem že v prejšnjih številkah omenil, stremimo v otvoritvah za tem, da čim preje razvijemo figure. Nič ne de, če pri tem pade kmet. Nasprotnik, ki jemlje kmete, mnogo izgubi na času ter zaostaja v razvoju s svojimi figurami. Zato imajo številne otvoritve nazive gambit, kot n. pr. kraljev gambit, damski gambit itd.

V splošnem se ponujenega kmeta izogibamo posebno takrat, kadar ne moremo nadaljnega poteka do konca preračunati in predvidevati. Naslednja partija nam prikazuje lepo sliko, kam pridemo, če smo v otvoritvi preveč požrešni.

DAMSKI GAMBIT

1. d2—d4 d7—d5 2. e2—c4 e7—e6 3. Sb1—c3 e7—e5 (Ta varianta damskega gambita ima tudi naziv Taraševa igra). 4. e4—d5 : (Tudi 4. e2—e3 je dobro nadaljevanje) e6—d5 5. d4—c5 :? (Ta poteza je slaba. Bolje je skrbeti za razvoj figur n. pr. Sg1—f3 Beli hoče osvojiti kmeta, kar pa je popolnoma zgrešeno.) d5—d4! 6. Sc3—a4 b7—b5! (S to drugo žrviyo kmeta doseže črni silno hitro razvoj figur. Napačno je vzeti z lovčem kmeta. 6. — — Lf8—c5 : 7. Sa4—c5 : Dd8—a5 + 8. Lc1—d2 Da5—e5 : 9. Tal—c1 z daleko nadmočno pozicijo). 7. e5—b6 : a7—b6 : (Sedaj črni že grozi, da bo osvojil skakača na a4 z b6—b5) 8. b2—b3 Sg3—f6 (Črnemu gre dosledno za razvoj figur, ki so jim dane vse možnosti). 9. e2—e3 Le8—d7! 10. Dd1—d4 : (Beli dobi še drugega kmeta, toda njegova pozicija bo kmalu uničena pri napadu črnih figur. Tudi e3—d4 : ne bi nič pomagalo). Sb8—c6! (Črni žrtvuje za razvoj figur še tretjega kmeta) 11. Dd4—b6 : Lf8—b4 + 12. Lc1—d2 Lb4—d2 : 13. Kc1—e2 : Beli kralj je izpostavljen udarom črnih figur. Lastne figure kralja ne morejo braniti, ker so nerazvite. Črni bi mogel enostavno nadaljevati z Dd8—e7 ter 0—0 s silnim napadom. Vendar imamo še hitrejšo nadaljevanje) Sf6—e4 + ! 14. Kd2—e2 (Na vse ostale umike kralja igra črni Dd8—f6) Ld7—g4 + z matom 15. — — Dd8—d2.

TEČAJ PLZ V TISKANINI

V zvezi z uredbo o organiziranju protiletalske zaščite industrijskih objektov je odbor PLZ v Tiskanini priredil januarja dva tečaja za sanitetno in protilekmično ekipo.

Tečaj sanitetne ekipe je obiskovalo 48 delavk in nameščenk. Tečajnice so se seznanile najprej z vrstami bolezní in poškodb, zlasti takih, ki prihajajo v poštev v industrijskih obratih, nato pa so se praktično vežbale v obvezovanju, prenašanju bolnikov, iskanju ponesrečencev in uporabi plinskih mask. Tečaj je dobro uspel, saj je bila na izpitih dosežena povprečna ocena prav dobro.

Tečaj SKZ - službe kemične zaščite - je obiskovalo 54 starejših delavcev in nameščencev. Snov tečaja je bila mnogo težja, toda tudi tečajniki SKZ so z rednim pohajanjem tečaja dosegli vidne uspehe.